

**Климко Маргарита Артурівна,  
Михалевич Даніель Якович,**  
*студенти 4-го курсу факультету адвокатури  
Національного університету «Одеська юридична академія»*  
**Науковий керівник:** *к. ю. н., доцент, доцент  
кафедри цивільного права Берназ-Лукавецька О.М.*

## **ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ НА ДОМЕННІ ІМЕНА**

З появою та розвитком Інтернету, з'явилася потреба у законодавчому закріпленні та правовому захисті нових, для інституту права інтелектуальної власності, понять, а саме доменних імен. На сьогодні, ці ім'я не входять до переліку об'єктів права інтелектуальної власності, закріпленому у ст. 420 Цивільного Кодексу України, а їх поняття міститься у ст. 1 Закону України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», відповідно до якої, доменне ім'я – це ім'я, яке використовується для адресації комп'ютерів і ресурсів в Інтернеті. Оскільки, доменні імена все активніше використовуються та все частіше стають предметами правочинів, важливо визначитись із їх правовим статусом та механізмами захисту [1, 2].

В Україні послуги по адмініструванню та відповідному супроводженню домена UA та публічних доменів у ньому здійснює ТОВ «Хостмастер». Нажаль, національні реєстратори надають права з реєстрації доменів на умовах договору про адміністрування домену, отже адміністратор домену не має права власності на нього, а лише може отримати його в оренду строком до 1 року, з правом її продовження на загальних умовах [4, С. 15]. І це є першою проблемою, на яку ми хотіли б звернути увагу. Ми вважаємо доменні ім'я треба закріпити у статусі об'єкта права інтелектуальної власності, для встановлення ефективних юридичних засобів захисту прав на них.

На підтвердження своєї позиції треба зазначити, що доменні ім'я мають усі ознаки обігроздатності, а сама вони є унікальним, права на кожне доменне ім'я є винятковими і належать адміністратору доменного імені та є відчужуваними, тобто можуть бути передані від однієї особи іншій, а також ці ім'я мають певну цінність – ринкову

вартість. Відповідно, доменні ім'я підлягають правовому захисту, який наразі має деякі проблемні питання.

По-перше, відповідачем у справах про захист прав власності на доменні імена може бути реєстрант, який має право на використання домену і може звертатися до реєстратора для внесення змін або реєстратор, який може вносити зміни в реєстр доменів. Не виключається і залучення обох суб'єктів в якості відповідачів [5, с. 7]. Отже, одна з проблем, яка виникає на початку захисту права інтелектуальної власності на доменні імена – це те, що позивачу не відомо, хто реєстрант, а тому необхідно витребувати цю інформацію у реєстратора.

По-друге, при поданні позову виникають труднощі з вибором юрисдикції. Така проблема з реалізацією права на захист під час розгляду доменних спорів у правовласників виникає через те, що об'єкти промислової власності, такі як знаки для товарів і послуг, мають територіальну охорону, в той час як право на використання доменного імені є універсальним та не перебуває в межах конкретної юрисдикції.

Дана проблема ускладнюється тим, що у спорах про порушення прав у мережі Інтернет також виникає питання щодо юрисдикції судів, яким підвідомчий розгляд спору, з урахуванням наявності іноземного елемента в таких справах. Так необхідно встановити місце перебування відповідача, доступність вебсайту, до якого адресує доменне ім'я, а також дії, пов'язані з неправомірним використанням доменного імені, які б визначали місце вчинення порушення. Все це призводить до того, що у кожному конкретному випадку територіальна юрисдикція суду визначається індивідуально, з урахуванням норм міжнародного приватного права та локальних процесуальних норм [3, с. 62].

Таким чином, здійснення у судовому порядку захисту права інтелектуальної власності на доменні імена є відносно новим видом судових спорів, які мають певні особливості. Проблеми, що виникають під час здійснення такого захисту здебільшого пов'язані з недоліками визначення правового статусу доменних імен у законодавстві.

### **Література:**

1. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003. р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40–44. Ст. 356.
2. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 7. Ст. 36.
3. Кісіль О. Власники і користувачі домену, доменного імені, веб-сайту в інтернет-відносинах та у судовій практиці. URL: [http://protokol.com.ua/ru/vlasniki\\_i\\_koristuvachi\\_domenu\\_domennogo\\_imeni\\_veb\\_saytu\\_v\\_internet\\_vidnosinah\\_ta\\_u\\_sudoviy\\_praktitsi/](http://protokol.com.ua/ru/vlasniki_i_koristuvachi_domenu_domennogo_imeni_veb_saytu_v_internet_vidnosinah_ta_u_sudoviy_praktitsi/)
4. Жуванов Д., Стогній Є. Проблема доменних імен в Україні. URL: [http://www.romanenko.biz/ua/library/article\\_domains\\_in\\_ua.html](http://www.romanenko.biz/ua/library/article_domains_in_ua.html).
5. Некіт К. Г. Доменні ім'я як об'єкт цивільних прав // Часопис цивілістики. 2017. Вип. 23. С. 40–44.